Ч. 35 Второк 15 (27) лютого 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр

Бесіда Є. Ексц. Впреосв. Митроп. Сильвестра Сембратовича

виголошена підчас дебати буджетової на вечірнім засіданю Сойму дня 15. лютого с. р

(Конець).

Єсли я забрав голос, то як я вже сказав на то, щоби піддержати наведений наш принцип, а також щоби усунути ті обави, тоє колебанє в народі, яке би могло наступити по бесідах двох наших спримиренників, щоби нарід не гадав: „А щож тепер робити?“ Один посол говорив то, другий п. Антоневич инакше, третій инакше, четвертий також инакше. Будьмо з того мудрі! *(брава* . Отже я з моєї сторони мавбим на совісти невідпущений гріх, єслибим по тих заявленях ту в нашім соймі послів руских не сказав: „Стійте, люди, так інтеліґенция вірна, котрої знаю дуже много, як мій клир руский вірний, як і цілий нарід буде стояти дальше непохитно на своїм становищи і добивати ся своїх прав. Стійте і ви, панове посли, на тім становищи, бо инакше той нарід буде нарікати на вас, що зійшлисьте з тої підстави, котрої не належало опускати.

На кінци мушу ще діткнути рецепти, о котрій говорив п. Король. Він сказав, що Поляки тою проґрамою дали рецепту і що та рецепта єсть: укоренє ся перед народностию польскою, і она то завела нас майже в якесь підданьство. Се неоправданий заміт, бо власне та т. зв. нова ера, єсли була проклямована, то на те, щоби ми тим не були, за що нас подає п. Король; она єсть медициною против того. Вп. п. Романчук згадав дещо о кураторі, о скасованю семинарії, о рескрипті против духовеньства і прочих не належачих до мене, більше сьвітских річах. Кураторі над семинариями я не виджу. Хто приняв за зле розділенє семинарії нашої ґенеральної у Львові, того також не розумію. Ми самі, епископи, будучи на конференциї, бесідуючи для добра так клиру як і народа нашого руского, просилисьмо о поділенє того сіменища ґенерального на три семинариї. І малисьмо дуже важні причини, о котрих я цілком отверто і совістно можу говорити. Передовсім зробили-сьмо се для добра дієцезиї кождої. Епископи будуть мати асисту, котрої наш обряд вимагає, через то, що семинариї і клирики всюда і по всіх трех дієцезиях будуть розміщені. Важна річ була також, що було превелике число клириків в одній семинариї, бо 240; отже неможність догляненя їх була причиною, що ми жадали розділу семинариї. Чи то єсть шкідливе?!

Чи ті заміти, які нинька піднесено із сторони денекотрих послів, суть оправдані? Не хочу говорити о всіх, піднесу лиш найважнійші.

Найважнійший був той, котрий би міг обходити кожде добре, щиро-руске серце: що просьвіта зменшить ся, бо професори не будуть такі знамениті, що образованє клиру, котрий має бути сьвічкою осьвічаючою всіх і прото повинен стояти на висшій степени просьвіти — упаде. Я того не бою ся, бо ще через тоє, що будуть розділені семинариї, менше уталантовані професори знаходити ся не будуть в тих місцевостях, що не будуть мати стичности з біліотеками, образованє їх не утерпить, бо маємо на се лікарство. Також що до професорів не обавляюсь; найдуть ся у нас ще Русини, котрі до нині власне длятого ухиляли ся від докторату і т. д., бо не мали місця. Та через то лиш скористати може руска народність, церков і обряд. По друге прошу мені вірити, що через той поділ і догляд питомців буде лекший і семинариї будуть як найуспішнійше розвиватись, єли один епіскоп буде мати до догляду лиш 50,60 або й 80 клириків; буде також лекше найти настоятелів для такого числа. До нині бо стояло то на моїй совісти, щоби доглядати 240 людий, що майже не можливе.

Дальше, не оправдана обава, що деякі таланти, котрі би хотіли поучити ся троха більше, розширити свої відомости, будуть мати заперту дорогу, бо там в Перемишли або Станіславові не найдуть відповідної біблїотеки, книг, авторів і т. д. Бо прошу на се уважати, що ми й над тим думали, що се не було так легкодушно без застановленя зроблене. Ми погадали о тім і казали-сьмо: як будуть уталантовані питомці і будемо знати, що суть, і много їх єсть в кождій дієцезиї, тогди в порозуміню з Вис. Правительством краєвим, а коли зайде потреба, і з центральним, перенесемо таких питомців, котрі хотять образувати ся, до семинариї львівскої, а як буде потреба, пішлемо їх і за границю.

Що-до віденьскої семинариї не могу нічого близше сказати. Однак не могу не висказати, що велике нещастє не стало ся, анї не випало се так зле, понеже ті гроші, котрі давали ся на удержанє питомців віденьских, нам позіставлено до розпорядимости; отже можемо за ті гроші посилати уталантованих питомців до инших всеучилищ, чи до славнійших університетів навіть і заграницею.

Отже не було потреби анї тут, анї в Раді державній у Відни голос підносити за то розвязанє семинарий. Длятого я би просив дуже

---

32)

Похатник.

(Повість з американьского житя — О. Руппіюса.)

(Дальше).

Коли-б в сій хвили був який маляр в сали, то міг би був змалювати прекрасний образ, представляючий сцену, яка тепер настала. Коли прокуратор поставив своє внесенє, зробив ся в сали нараз великий рух межи прислухуючою ся пубкикою. Ті, що сиділи спереду, попіднимали голови в гору, як коли-б були з того вдоволені; ті, що стояли позаду, понатягали шиї та ставали на пальцях; по сали пішов шепіт, котрий з кождою хвилею ставав чим раз голоснійший. Хто дивив ся тепер на ту публику, мусів набрати переконаня, що серед неї була лиш одна гадка, а то така сама, яку лише що висказав і прокуратор. Еліот приступив чим скорше до доньки, як би хотів еї боронити і якось нїби з гнївом, нїби зі страхом споглянув на обжалованого; разом з ним підійшов близше і Мортон та обернув ся до судиї, мов би чекав догідної хвилї, щоби промовити. Прокуратор кинув оком, повним злобного вдоволеня, насамперед на публику а відтак на лаву обжалованих, де сидів Гельмштедт мов закаменїлий і блїдий як стїна, та навіть не видїв, як глянув на него з невдоволенем єго оборонець. Тимчасом підняв ся судия і завізвав людий до порядку. Здавало ся, що вже серед публики настане спокій, коли при входї до салї зробив ся якийсь рух, почулись якісь голоси; люди, що сиділи недалеко дверий, повставали і пообертали ся — а судия взивав знову до порядку, але надармо.

— Коли ви якийсь урядник, то закличте менї оборонця, я мушу війти до салї, тут не розходить ся о якусь дрібницю! — поніс ся тепер виразно якийсь гнївливий голос по сали; Гельмштедтів адвокат зачув то і пустив ся туди, де було місце для публики. Настало кілька хвиль напруженої цікавости; навіть сам судия чекав вже, що то буде з того. Незадовго з'явив ся оборонець знову, а за ним війшов якийсь згорблений, старий чоловік і дві женщини, убрані так, як убирають ся люди з низшого стану. — Нехай менї високий трибунал позволить представити ще кілька инших сьвідків, заким западе ухвала що-до внесеня, поставленого прокураториєю! — відозвав ся адвокат голосно; але в тій же хвили побігла одна із тих женщин аж до місця, де стояли сьвідки, впала там перед Елїотом і єго донькою на колїна, та обняла їх обоє руками за ноги. Хустка, що вкривала еї голову, зсунулась на нїй і показалось чорне лице; не могла вже видко видержати і розплакалась в голос.

— То Сара, тату! то Сара! — відозвалась Олена, котра доси з трівогою дивила ся на все, але очевидно не розуміла добре, що діє ся. Она схилила ся до муринки і, видко, через таку несподіванку аж зовсїм призабула на то, де она і яке тут тепер еї становище. Межи публикою почав ся робити новий неспокій, але судия дав знак возьному і мурунку відвели плачучу знов на еї давне місце, а судия загрозив, що коли не настане спокій, то велить опорожнити салю. Аж тепер зробив ся спокій.

Частина дванайцята.

Похатник.

Старий чоловік підняв тепер голову, поклонив ся поважно Гельмштедтови і виступив наперед. Ще коли той чоловік входив, видко було по лици обжалованого, що в нїм наставало нове житє; він пізнав зараз похатника Ицка, хоч той за тих кілька недїль став був може о яких десять лїт старший. Лице було єму запало ся, а там, де очи, були лиш глубокі ями; він був очевидно утомлений і підпирав ся палицею та від часу до часу покашлював, чого Гельмштедт у него доси не чув. Що мало прийти єму з того, що появив ся Ицко, він сам не знав, але той чоловік прийшов як раз в пору, коли Гельмштедта взяло ся було якесь таке чувство, як коли-б він плавав перед отвертою пащею жеруна, від котрого не

високоповажаних панів послів, котрі хотять якусь справу підносити, котра дотикає ся сьв. Церкви, св. обряду нашого, щоби порозумівали ся насамперед зі мною, а тогди буде і згода і мир братний межи нами, тогди піде все добре; а де того не буде, там не буде зовсім анї сили, анї кріпости, анї також добра.

То хотів я коротенько сказати. Не хочу дальше бесїдувати і розправляти над иншими предложенями предметами; скажу лиш ще раз, що „нова ера" єсть то ера спасительна для Русинів, котру треба удержати і лиш на тій підставі можна узискати все, що узискати хочемо. Но і в тій ері треба вижидати часу спосібного — най так виражу ся — опортунного, а виражу ся так нарочно, понеже нас стали називати одні опортунїстами, а другі принципалїстами. Опортунїстами єсьмо, правда, — бо як прийде менї лїк не в своїм часї (inportuno tempore), то анї для здоровля, анї для смаку, анї загального добра нїколи не послужить, — однакож не розумію опортунїзму в тім змислї, як виражено ся десь там, о котрім не хочу згадувати, бо суть словами підлими. Я кінчу. *(Гучні брава і оплески).*

Реформа закона дорогового.

Нема анї одної сесиї соймової, в котрій би не явили ся внесення послів, жадаючі основної реформи закона дорогового і справа ся не сходить з порядку дневного в нашім Соймі.

На послїдній сесиї пп. Райский і Жардецкий жадали такої зміни дорогового закона, щоби підставою до виміру престаций для громад і обшарів двірских була високість оплачуваних податків безпосередних, а не нумер дому як доси. Престация в натурі мала би лишити ся.

Але комісия дорогова відповіла на ті жаданя послів, що они несправедливі і не відповідають дійстним відносинам. Сама високість податку не стоїть в жадній безпосередній звязи з уживанем доріг, отже й не може бути підставою до виміру престаций. Податок може і повинен бути лиш одною з підстав до розкладу тягарів дорогових. Другою підставою єсть число тяглої худоби і личні престациї, бо користь з доріг для всїх однакова. Так відповіла комісия.

ПП. Пашковский і Ст. Єнджейович жадали тільки поправок і змін в декотрих приписах закона. Сама комісия дорогова узнала потребу зміни §. 12 закона. Доси двірскі обшари дають дерево на дороги і мости; комісия хоче, щоби ті обшари були обовязані давати потрібний материял деревляний, о скілько пересїчна вартість єго не переходить 5 прц. додатків до оплачуваних обшаром податків безпосередних. Але обшарам двірским треба би заразом позволити викупити ся від даваня дерева заплатою що року 5 прц. від податків безпосередних.

Відтак каже комісия, що Виділам повітовим треба дати право знижувати в потребі вимір престациї в роботї аж н. пр. до 2 днів, та радить не 3 але 2 дні вважати рівними одному дневи тяглої (парокінної) роботи. Після §. 31 закона дорогового, більші міста платять т. зв. еквівалент дороговий в грошах. Такий спосіб престаций можна би завести і в більшім числї міст.

§. 19 каже, що підприємства мають давати відповідні датки на дороги, де мита не платять а часто їх уживають. В практиці показує ся, що підприємства не платять тих датків, або дають мало, що треба постанову таку зробити, щоби підприємства мусїли платити більше, коли з доріг користають найбільше.

В тих точках по мисли комісиї треба би закон змінити і доповнити і комісия поставила відповідне внесенє. Хоч тої сесиї Сойм не ухвалив того внесеня, але сподївати ся можна, що займе ся ним на другій сесиї. Виділ краєвий набув досьвіду в своїй практиці адміністрацийній в тім напрямі, отже може буде старати ся о зміну і инших приписів закона дорогового.

Перегляд полїтичний.

Президент міста Відня др. Пріке помер вчера нагло на удар серцевий в Рекавінкель коло Відня, куди вибрав ся був з кількома знакомими на прогульку. Вість о тім дійшла до Відня аж пізно вечером і зробила там велике враженє. Около 11 год. вечером привезено тїло до міста. Др. Пріке був первістно адвокатом, від 1869 р. був радним міста, й від 1882 президентом. Коли недавно тому зложив був президентуру, вибрано єго на ново.

Вчера відбуло ся перше засїданє Кола польского, на котрім явили ся міністри пп. Мадейский і Яворский, президент дирекциї зелїзниць державних п. Біліньский і майже всї члени Кола, явив ся також нововибраний посол з Тернополя п. Криницкий. Підчас нарад Кола урґував пос. Поповский резолюцию Сойму в справі опусту податків. — Пос. Поточек жалував ся на дорогу сіль для худоби і казав, що селяни не хотять єї брати. П. мін. Яворский предложив, щоби із запомоги, призначеної правительвом для потерпівших від повени і неурожаїв призначити 100.000 зр. на закупно соли і роздати єї поміж селян. Опісля наступив вибір члена трибуналу державного на місце виступившого мін. Яворского; на першим місци поставлено кандидатуру пос. ґр. Льва Пініньского, на другім Вайгля а на третім Скалковского. Ві второк має відбути ся вибір предсїдателя Кола і комісиї парляментарної. Кажуть, що предсїдателем буде вибраний пос. Беное, а єго заступником бувший міністер Залеский.

Росийска часопись „Син Атечества" обговорюючи теперішне положенє в Сербії дивує ся, що мимо того, що радикали і лїберали сербскі стоять по стороні Росиї, король Милян єсть там всилї робити, що хоче. Згадана ґазета піддає гадку, щоби Росия перестала журити ся вже більше Сербією, так само, як то зробила з Болгариєю.

Чорногорский князь велїв арештувати 9 проводирів герцеґовиньских еміґрантів за зраду державну, котрої они допустили ся нїби тим, що написали письмо до сербского короля Александра з просьбою, щоби він приняв їх до Сербії. Факт сей викликав в Цетини велику сензацию.

Росия зачинає знову скріпляти у себе войско, розложене на границях держави. Указом царским постановлено на перскій і турецкій граници утворити нову бриґаду, зложену з 16 офіцирів, 459 піхотинців, 205 їздців, 2 урядників і 18 звірят до двигання. Крім того мають бути збільшені бриґади еріваньска і елисаветпольска а на конець бриґади, що стоять на границях від сторони Німеччини і Австриї; сї послїдні бриґади мають збільшити ся о 1178 піхотинців і 126 їздців.

Новинки.

Львів дня 26 лютого.

— **З „Просьвіти".** На другім засїданю центрального виділу тов. „Просьвіти дня 16 лютого полагоджено отсї важнїйші справи: Поручено одному з членів виділу зложити ректорагови гр. кат. духовної семинариї подяку за те, що позволив хорови питомців сьпівати в часї поминального богослуженя за померших членів „Просьвіти" в день загальних зборів. Удїл в висотї 400 зр. при-

---

може втечи, а котрий лагодить ся ще й пожерти то, що у него найлюбійше на сьвітї, бо вже нема руки, що подала би єму яку поміч. Видко, що була якась причина, коли Ицко не давав доси нїчого чути о собі, і аж тепер показав ся, а спосіб, в який він сюди увійшов, показував, що він не приходить з нїчим, що з'явив ся не без якоїсь важної причини. Гельмштедта взяло ся якесь чувство надії і цїкавого ожиданя та обава, що знов розчарує ся, а то страшно мучило єго, заким не покінчено формальностий з похатником і доки той не почав говорити. — Чудні бувають дороги Божі, панове, — сказав старий і випростував ся — я не міг явити ся при слїдстві коронера і там станути за сьвідка; я лежав такий слабий, що мало не вмер і менї не було вільно анї словечком відзивати ся; я не міг нїчого вдїяти, нїчого помогти там, де з того, що показало ся при оглядинах убитого, було зовсім ясно, що процес пішов не туди, куди був повинен, а я уважав то за велике нещастє. Але коли-б не та судьба, яка мене постигла, то я був би не впав на слїд тої справи і не був би в силї охоронити отсих добрих людий, що тут сидять, від сповненя страшної несправедливости.

— Упоминаю сьвідка, щоби держав ся лиш того, що належить до річи — відозвав ся тепер судия — і розповів нам лиш коротко то, що має зізнати.

— Та-ж то розходить ся тут о щастє або недолю чоловіка, пане судиє, а того не можна собі легковажити — сказав на то похатник — а коли я тут сказав, що Бог справедливий, то чей то не зашкодить. Впрочім то належить до річи, що я тут зараз розкажу. — Він відкашляв кілька разів легко, а відтак оповідав дальше: Чоловік, що єго хтось убив, був грачем з професиї, мав свою нору в коршмі над рікою і лиш чудо стало ся, що там не погиб одного разу іззa своєї фальшивої гри. Коршмар з тої корми міг би був щось більше розповісти о тім чоловіці, а то роз'яснило би було й сю справу; тому й пішов я зараз по оглядинах трупа туди, щоби дещо підслухати, заким той чоловік в своїм власнім інтересї замовкне і не буде говорити, що дїяло ся у него по ночах. В то, що я яко сьвідок говорив о характері убийства, не хотїв якось нїхто вірити, і менї залежало на тім, щоби постарати ся о инші докази. Але вість о убийстві дійшла була вже й до коршми над рікою; коршмар як би стратив всю память, а я постановив собі піти за ріку до чоловіка, що мав там свою крамницю, а котрий поперечив ся був з Бакером іззa фальшивої гри в карти, а той єго відтак пострілив в бік. Той чоловік, котрого знають досить добре в цїлій околици, програв був в послїдних часах значну суму гроший, не платив своїх довгів, аж наконець один купець з Ню-Йорку, з котрим і я маю дїло, замкнув єму крам, а він думав, що то я дав тому купцеви о всім знати, та що він через мене збанкрутовав. Він ледви що був подужав від рани, коли я прийшов до него; але я ще й не мав часу єму розповісти, чого я до него прийшов, коли він став мене ганьбити і лихословити за то, що то нїби я єго зруйнував, а далї й кинув ся на мене; я став боронити ся від напасти, а він вхопив тогди малий ножик, що мав під рукою, та пробив ним мене. — Може й се не належить до річи — говорив похатник дальше, коли побачив, що судия стає вже знову нетерпеливий — але се так вяже ся з головною справою, що менї годї було о тім мовчати. Менї здавало ся зразу — говорив він поволи дальше — що то лиш незначна рана, що він лиш ось так задрапнув мене, бо зразу мене не конче болїло; але коли я вирвав єму ніж з руки — він був ще тогди слабий, — а відтак вийшов з хати, то побачив, що то таки небезпечна рана. Менї пустилась нараз кров ротом, в очах потемнїлось, а я мав ще лиш тілько сили, що заволік ся до господи по другім боці дороги і там упав на порозї. Люди занесли мене відтак до середини і закликали лїкаря; там і лежав я, мої легки дістали памятку від пробитя ножем і я перележав дві недїлї, заким міг знову двигнути ся на ноги. Було то в перших днях, коли упав був снїг, як я сїв собі в долїшній комнатї коло вікна і саме тогди читав в ґазетї про убийство та сердив ся на то, що там було о тім написано, коли побачив, що улицею іде якась муринка з вузликом під пахою, а то була якраз одна із тих, що утекли були від пана Еліо-

значений видїлом „Просьвіти" на покрите спільних коштів 2000 зр., які наші товариства беручі участь в краєвій виставі, понести мають, порішено підвисшити до суми 500 зр., однако з тим застереженем, що над тих 500 зр. тов. „Просьвіта" жадних коштів більше поносити не буде, зваживши, що участь єї в виставі в порівнаню з нашими товариствами єсть досить незначна. З нагоди вистави краєвої порішено зладити карту, на котрій буде ґрафічно зображений розвій наших народних товариств. Рівнож поручено одному членови видїлу звернутись до земляків з відозвою о випозичене „Просьвіті" на час вистави перших примірників єї видавництва, котрих в маґазині товариства цїлком вже нема. Принято до товариства 75 нових членів. На 3-ім засїданю видїлу „Просьвіти" дня 21 лютого обговорено докладно справу виданя етноґрафічної карти. Упрошені знатоки, що явились на засїдане видїлу, заявили, що найлїпшого виконаня карти під взглядом технїчним можна сподїватись лиш від войскового ґеоґрафічного інститута у Відни. Видїл упросив отже деяких панів, щоби зі згаданим інститутом порозумілись як найскорше. Вечерок в честь Т. Шевченка, устроєний заходом тов. „Просьвіти" і наших руских товариств у Львові відбудесь в половині цьвітня. Порішено видати повістку Чайченка: Іван Еґеде книжочкою „Просьвіти" за місяць цьвітень. Принято до відомости, що напечатане молитвенника видаваного „Просьвітою", вже кінчить ся.

— **Для „Народного Дому" в Чернївцях** жертвував буковиньский посол до сойму краєвого п. Антін Кохановский (молодший) 100 зр. Як звістно, відмовив буковиньский сойм запомоги для „Народ. Дому".

— **Одежа руских Соколів** виглядає так: Шапка з сукна кавової краски з кокардою синьожовтою і знаменем, в кокардї стояче перо сокола: кафтан (чемерка) з сукна кавової краски з 10 ґузиками і шнуром коло карку; штани з такого самого сукна; сорочка синя; ремінь чорний, з металевим монограмом (лев). Такий стрій приняв видїл на своїм засїданю дня 23 с. м., а тов. Гнаткевичь явив ся на засїданю вже убраний в одежу руских Соколів.

— **Новий спосіб виробу хлїба.** Берлиньский інжінер Бернд не меле муки на хлїб, тільки зерна збіжа миє, а відтак розмякчує їх, гнете і валкує; з того робить тїсто і пече хлїб. Хемик др. Бішоф каже, що такий хлїб з немеленого зерна поживнїйший і стравнїйший, ніж той з муки.

— **Оріґінальне украдене дитини.** В Будапешті став ся сими днями оріґінальний случай украденя дитини. До зарібницї якоїсь Дельтор, прийшли дві елеґантно убрані дами, котрі представились їй яко члени добродїйного товариства „Любов ближнього" і розпитували єї, як їй живе ся. Коли довідали ся, що она має пятеро дрібних дїтий, стали єї намавляти, щоби она приступила до того товариства. Одна з тих дам розмавляла з Дельторовою, а друга тимчасом пішла до кухнї; відтак обі дами попрощали ся з зарібницею, дали їй ще пару крейцарів а відтак пішли. Коли Дельторова відтак оглянулась, побачила, що пропала десь єї шестилїтна донечка. Мати побігла зараз на полїцию і дала знати, але полїция в першій хвили могла лиш то вислїдити, що обі згадані дами приїхали з якимсь молодим мужчиною фіякром перед помешкане зарібницї і що одна з тих дам забрала дитину з собою до воза і поїхала з нею; сусїди виділи то і казали, що дитина охотно поїхала з тою дамою. Візник подав знов до протоколу, що ті дами злїзли з дитиною коло театру і відтак десь пішли. Дальше слїдство показало, що обі ті дами, що украли дитину були швачки Юлїя і Емилїя Пешналь, котрі при помочи якогось цукорника украли дитину і держали єї у себе. До того намовила єї якась маюча панї Арпад Сабо, котрій хороша, шестилїтна дївчинка зарібницї дуже була сподобалась і она конче хотїла взяти єї за свою, але зарібниця мимо своєї бідноти не хотїла на то ніяк пристати. Обі швачки і предприємчивого цукорника поставлено тепер перед суд за украдене дитини.

— **За убитє стражника скарбового** в Синівцях долїшних ставав дня 22 с. м. перед судом в Чернівцях селянин Кость Бойко, славний пачкар. Синівцї лежать над румуньскою границею і не диво, що там пачкарство цвите а стражників скарбових там дуже не люблять. Селяни в тім селї відгрожували ся вже від давна, що убют котрого із стражників, а найбільше відгрожував ся молодий Бойко. В ночи 13 падолиста 1893 р. виділи люди Бойка, як він ішов зі стражником Францом Лявбером, котрого опісля найдено убитого. Сьвідки селяни з Синовець зізнавали, що виділи, як Бойко убив стражника вдаривши єго палицею по голові, але Бойко випирав ся всякої вини і казав що ті сьвідки лиш із злости на него так зізнають. Бойка засуджено за убите на 5 лїт тяжкої вязниці.

— **Велике спроневірене** відкрито в суботу у Відни в касї довгів державних при шконтрованю головної каси. Головний касиєр Адольф Ферлєс, сказав тогди, що єсть недужий і вийшов з уряду. В касї знайдено тим часом брак суми 102.000 зр. Вчера рано знайдено Ферлєса неживого в Пратері; він відобрав собі житє вистрілом з револьверу. Кажуть, що Ферлєс провадив великі інтереси і жив собі дуже по великопаньски.

— **Велит.** Недавно помер нагло в Монахові Вільгельм Летер, чоловік, яких мало на сьвітї. Він уродив ся в Саксонії 1865 р. В 14 роцї житя важив 180 фунтів; коли ставав до войска, то важив 412 фунтів, а небавом потім 472 фунти, значить 4 сотнари і 72 фунти. Спершу занимав ся різьбарством, та коли побачив, як єго люди подивляють, рішив він показувати ся за гроші, яко чудо природи. Дня 9 лютого с. р. кінчило ся єму 28 лїт. Того дня пописував ся він послїдний раз перед публикою в Монахові, нараз упав і ледви живого винесли єго до ґардероби. На другий день, коли єго везли до шпиталю, помер. Лїкарі разом з учениками стали секцийонувати тїло сего велита для науки. Тїло було довге на 180 стм., черево мало в окрузї 172 стм., шия 70 стм., лидка 58 стм. Сало на череві було грубе на 12, а на грудях на 7 стм. Мозок важив 1770 ґрамів. Серце було велике, затовщене і важило 2 фунти. Помер через хибу серця. Несло того велита 10 людий.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Відень 26 лютого. Стан недуги Найдост. Архікняг. Марії Іммакуляти доси ще непоправив ся. Недужа в наслїдок болю мала вчера безсонну ніч, рана трохи присхла, але запалене поступило дальше.

Відень 26 лютого. В суботу вечером відбув ся у п. Мінїстра просьвіти, Мадейского, обід в честь єго Ексц. п. Намістника ґр. Баденїого. На обідї були Є. Ексц. президент мінїстрів кн. Віндішґрец, мінїстри Бакегем, Плєнер і Яворский та посли ґр. Гогенварт, Водзїцкий і Скшиньский.

Ліон 26 лютого. Перед одним із склепів експльодувала тут бомба, але не наробила великої шкоди і не убила нікого. В ночи знайдено ще й другу бомбу з запаленим лютом, але пригашено єго ще в пору.

Париж 26 лютого. При вчерашних доповняючих виборах до ради громадскої вибрано 5 социялїстів і одного уміренного републиканця. — При ул. сьв. Дениса настала вчера якась загадочна експльозия, від котрої однакож нїхто не потерпів; не знати ще, чи то був якийсь новий замах анархістичний, чи лиш якась звичайна пригода.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 червня 1893, після львівск. год.

Відходять до

	Поспішний		Особовий			
Кракова	3 01	10 41	[illegible]·26	11 11	7·36	—
Підволичиск	6 44	3 20	10 16	11·11	—	—
Підвол. Підзам.	6 54	3 32	10·40	11 33	—	—
Черновець	6 36	—	10 36	3 31	10·56	—
Стрия	—	—	10·26	7 21	3 41	8 01
Белзця	—	—	9·56	7·21	—	—

Приходять з

Кракова	3 08	6 01	6·36	9·41	9·35	—
Підволочиск	2 48	10 02	6 21	9·46	—	—
Підвол. Підзам.	2 34	9·46	9·21	5 55	—	—
Черновець	10 10	—	7·11	7.59	12·51	—
Стрия	—	—	1·08	9·06	9·52	2·38
Белзця	—	—	8 16	5·26	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

В інформацийнім бюрі ц. к. австр. зелїзниць державних у Львові ул. Третого Мая ч. 3. (Готель Імперіяль) продає ся білєти полосові і окружні, пляни їзди і тариф у форматі кишеневім і дає ся інформациї в справах тарифових і перевозових. У тім бюрі, а також у такім самім бюрі у Відни (I. Johannengasse 29) удїляє ся устних або письменних пояснень в справах служби на ц. к. австр. зелїзницях державних. О скілько підручники зізваляють, можна також засягнути інформациї що до решти австро-угорских і заграничних зелїзниць.

Час подаємо після годинника львівского, він різнить ся о 35 мінут від середно-европейского (зелїзничого): коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 35 мін.

та. То була для мене така несподїванка, що мене з превеликого здивованя аж в легких закололо; я став пукати до вікна, аж то почула дївчина і пізнала мене та зайшла до хати. Она вертала до Оклї; утекла, бачите, від того білого, що викрав був єї саму і єї чорних братів, та ідучи лїсами і пустарами розпитувала дороги, бо бояла ся, щоби єї не імили та не приставили примусом домів. Она розповіла, що втекла длятого, бо Бакер любив ся потайком з нею, намовив єї, щоби она втекла і наплїв їй, що оженить ся з нею на всходї та зробить з неї велику паню, але відтак чомусь не приходив. Ще послїдної хвилї, коли они лише що пустились були втїкати, був він з ними, хотїв взяти єї до себе на коня, коли нераз стало ся щось такого, що він мусів прилишити ся — і от в сїй обставинї, панове — говорив похатник дальше сильнїйшим трохи голосом — лежить розвязка цїлої тайни, яка покриває убийство. Саме під ту пору, коли надходила туча, мали они пустити ся в дорогу, ясна блискавка заповідала вже тучу, а при тім хвилевім сьвітлї побачила Сара, що держала ся близько Бакера, якусь женщину, що взяла ся з відкись коло него і вхопила єго за руку; она пізнала зараз зовсім добре ту женщину, котрої нїколи в сьвітї не була би сподївала ся тут серед ночи — була то дама з одної з наших найлїпших родин, волосє мала розпущене, а одїж на нїй була обшарпана. Коли Бакер єї побачив — так розповідала Сара — казав чим скорше свому помічникови іти з муринами дальше, а він сам казав, дожене їх; Сара не чонче хотїла іти, але вже не було часу надумувати ся, бо з двора почулись голоси — то були наші голоси, коли ми лагодили ся до погонї — єї брати взяли єї між себе і потягнули за собою. В пять мінут опісля став падати дощ — і от, панове, доказ, що убийство стало ся, ще заким настала туча.

Похатник підняв голову і як би утомлений притих, а в сали було так тихо, що навіть і судия не важив ся рушитись.

— Ще лиш дещо маю сказати — говорив похатник опісля — тут єсть ґаздиня з господи, котра була при тім, як муринка то оповідала, і все чула, та може посьвідчити, що дївчини нїхто не намавляв. Коли Сара довідала ся, що Елїот і єго родина виїхали десь з дому, бояла ся сама вертати до Оклї та лишила ся длятого в господї, доки аж я не буду в силї розповісти то все, де потреба. А то був міг я зробити аж нинї і то з великим трудом. Спитайте тепер муринки, нехай она вам лїпше розповість; а хоч би єї зізнане не мало повної ваги, то все таки покаже оно правдиву дорогу, а я буду ще всилї дещо такого розповісти, що представить причину убийства в потрібнім сьвітлї.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.